

KATALUNA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO DE LA KATALUNA ESPERANTISTA
FEDERACIO KAJ DE LA INTERNACIAJ FLORAJ LUDOJ

El XII Congrés d'Esperantistes catòlics a Assis

EL PRESIDEIX UN CATALA

Des del 4 al 10 del present mes, els esperantistes catòlics han celebrat a Assis, pàtria del més gran pacifista i propagador de la germanor universal, Sant Francesc, el XII Congrés Internacional.

Assistiren al Congrés representants de França, Txecoslovàquia, Itàlia, Alemanya, Lituània, Espanya, Hongria, Austria, Suïssa i Holanda. La representació espanyola la portava mossèn Joan Font Giralt, prevere, professor del Seminari Col·legi de Santa Maria del Collell (Girona), el qual, en la primera sessió, i per aclamació, fou nomenat president del Congrés, i posteriorment president de la Unió Internacional d'Esperantistes Catòlics.

En les sessions del Congrés, que es desenrotllaren en mig de la més fraternal intercomprensió, gràcies a l'ús de la llengua auxiliar, malgrat la diversitat d'origen dels reunits, tractà de la manera d'aconseguir propagar entre els catòlics la llengua Esperanto, que tants i tants grans serveis pot reportar a la causa de la Santa Església. Els reunits hagueren de lamentar la passivitat de molts catòlics, davant l'activitat desenrotllada pels enemics de l'Església, qui usen ja aquesta llengua en les seves relacions internacionals.

Ultra les sessions, tingueren lloc diverses solemnitats religioses a honor de Sant Francesc, en els diversos temples de la ciutat, especialment el diumenge dia 7, a la Basílica de Santa Clara, on predicà un bell sermó en Esperanto, el president del Congrés, mossèn Font i Giralt.

El dia 9 els congressistes, qui el dia abans s'havien traslladat d'Assis a Roma, foren rebuts en audiència especial pel Sant Pare, el qual els donà la seva paterna benedicció.

També a Roma foren rebuts els congressistes en sessió solemne per la Junta d'Acció Catòlica, en un dels salons del Vicariat. Parlaren en Esperanto els representants de diversos països assistents al Congrés i restà la Junta d'Acció Catòlica fortament impressionada de la facilitat amb què mitjançant la llengua internacional arriben a entendre's els membres de regions les més diverses.

Després de visitar el més notable de Roma, els representants retornaren a llurs respectius països, disposats a treballar cada dia més per a fomentar la Unió Internacional d'Esperantistes Catòlics.

“KATALUNA ESPERANTISTO”

OFICIALA ORGANO DE

KATALUNA ESPERANTISTA FEDERACIO

Membra kotizaĵo: 3'50 p.; Grupoj: 1'20 por membro.

Jarabono: 6 p. enlande kaj 6 sv. fr. internacie. Provekzemplero 2 respondkuponoj

Federacia sidejo kaj redakcejo: carrer València, 245 - BARCELONA

FEDERACIAJ GRUPOJ

<i>Esperantista Klubo Pálma</i>	
Mesquida; 6 ent.	Palma de Mallorca
<i>Empordana Ebenajo</i>	
(Girona)	Armentera
<i>Esperanta Nesto</i>	
(Joventut Catòlica)	Ripollet
<i>Frateco</i>	
Placo Pi i Margall, 14.	Vendrell
<i>Gerona Espero</i>	
(Creu Roja)	Girona
<i>Lumon</i>	
St. Antoni, 64.	Terrassa
<i>Studenta Juneco</i>	
(Seminari)	Girona
<i>Aplec</i>	
Montserrat, 9, 1. ^{er}	Sabadell
<i>Bela Espero</i>	
Carretera de Vich, 41.	Mauresa
<i>Esperanta Idealo</i>	
Mossèn Verdaguer Sta. Coloma Farnés	
<i>Esperantista Amikeco</i>	
Plaça Bernardí, 10.	Manlleu
<i>Esperanta Burĝono</i>	
(Centre Democràtic)	Rubi
<i>Internacia Frateco</i>	
(Coop. La Colmena)	Sta. Coloma Gramanet
<i>Paco kaj Amo (Soc.)</i>	
Planeta, 16, pral.	Barcelona
<i>Barcelona Stelo</i>	
Provença, 156	Barcelona
<i>Barcelona Esperanto-Societo</i>	
Bretón Herreros, 18, 1.	Barcelona
<i>Esperantista Grupo «Sollerica»</i>	Soller
<i>Supercelo</i>	
Coroleu, 15	Barcelona

LOKAJ DELEGITOJ

Ager: Fino. Maria Plans
Almúnia de Castellví: Sro. Pere Esvertit
Ametlla de Merola: Sro. Miquel Arpa

Artés: Sro. Manuel Monró
Armentera: Empordana Ebenajo
Banyoles: Sro. Joan Aulina
Figueres: Sro. Carles Varela
Girona: Sro. Josep M-a Dalmau
La Garriga: Sro. Joan Blancafort
Mahó: Sro. S. Ortega Barceló
Manlleu: Sro. Marian Vilardell
Mauresa: Sro. Josep Albagés
Mataró: Sro. Francesc Torres
Molins de Rei: Sro. A. Canals
Monistrol de Montserrat: Sro. F. Orobitg, Pastro
Palafrugell: Sro. Francesc Sagrera
Palau de Montgut: Fino. Lluïsa Bargés
Palma de Mallorca: Sro. Narcís Bofill
Reus: Sro. Enric Aguadé
Ripollet: Sro. Josep Planas, Pastro
Rubi: Sro. Joan Ratés
Sabadell: Sro. J. Bracons
St. Adrià del Besós: Sro. S. Arnella
St. Martí Sapresa: Sro. Joan Rieradevall
Sta. Coloma de Farnés: Sro. Pere Costa
Sta. Coloma de Gramanet: Internacia Frateco
Sallent: Sro. Lluï Solé
Sóller: Sro. M. Arbona
St. Feliu de Pallarols: Sro. J. Collelldevall
Terrassa: Sro. Ramon Marsà
Teyà: Dro. Jacint Barrera
Vendrell: Fino. Maria Julivert
Vich: Sro. Pere Farrés
Vidres: Sro. Josep Macià
Vilanova i Geltrú: Sro. Jaume Fort
Vitassar de Mar: Sro. Pere Domènech

Ni bezonas delegiton en ĉiu loko kie ni havas membron. Fervoruloj bonvolu sin turni al la sekretario de K. E. F.

KATALUNA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO

DE LA KATALUNA ESPERANTISTA FEDERACIO KAJ
DE LA INTERNACIAJ FLORAJ LUDOJ

Nia devizo: *Maro estas gutaro* Redakcio: Carrer València, 245 - BARCELONA

DIREKTORO: MARIAN SOLÀ

Respondu, amikol!

Nia antaŭa K. E. F.-a Prezidanto, nia ŝatata, laborema, fervora kamarado S. Alberich, devis ĉesi la prezidan kâj direktadan laborojn de nia Federacio kaj de ĝia presorgano pro devigaj ordonoj de lia kuracisto. Tamen li ankoraŭ helpos nin silente, senpostene, pionire! — Ni konas lin.

Nia serioza jam plujara kasisto de K. E. F. samideano Herp, daŭre, labore, fervore restas nia kara necesa kasisto.

Cantó, nova esperantisto el Reus, administre helpos en nia komitato.

Marsà, Chaler, Valdepeñas, Pruna, Bofill kaj Arbona, voĉdone gvidos kaj subtenos komitate nian K. E. F.

Bofill, la baleara fama pioniro de nia Movado, plie akceptis la sekretariecon, de la XIV-aj Floraj Ludoj, honore grava, labore granda tasko internacia!

Josep Ventura, poeto, sperta energia kamarado, multfoje premiita florldinto, plurfoje florlduda Juĝinto, pli ĝuste, ĉiam florldinta, ĉu premialjuĝe ĉu premiinge, akceptis la ekzekutivan rolon de nia Federacio, la sekretarian postenon. Notu lian adreson: Carrer Creu, 75, en Terrassa.

Marian Solà, la ĉefa reprezentanto de K. E. F. en la internaciaj Institucioj de Esperanto kaj de Esperantujo, la esperantoratoro kaj esperantodoktoro de nia Federacio, estas ĝia nuna vicprezidanto kaj direktoro de la «Kataluna Esperantisto.»

Mi akceptis la prezidantecon de K. E. F.

Ni estas ĉiuj malriĉaj kaj devigataj profesie perlabori niajn vivrimedojn. Ni povas atenti niajn Federaciajn aferojn nur troigante nian ĉiutagan laboron.

Nia Federacio estas mondeficita ĉar ni pagas por la Centra Komitato, por regula aperigo de «Kataluna Esperantisto», por organizo de Floraj Ludoj, de Kongresoj, k. c.

Ni ricevas neniam oficialan subtenon. Kontraŭe: vi ĉiuj memoras ke antaŭ tri jaroj nia kuraĝa Bofill devis heroe defendi nian organizaĵon por atingi permeson okazigi nian Kongreson en Palma. Vi memoras ke antaŭ du jaroj K. E. F. estis punita al pago de 500 pesetoj. Vi scias ke ni devis plurfare defendi nian rajton eĉ nur saluti ĉe la Universalaj Kongresoj de Esperanto. Ĵusa provincestra ordono fermigis la lernejon kaj Centre Republicà en la urbetoj Rubi kaj Navàs, kie instruis kaj propagandis Esperanton viglaj samideanoj: Pli grve: la samideanoj en Navàs estis petintaj kaj atingintaj organizi la proksiman Kongreson de K. E. F.

Vi, estimata leganto, vi kara simpla kunfederaciانو, vi kiu havas tempon, vi kiu havas monon, eĉ malmultan: ni bezonas vian tempon por ke vi varbu abonanton al nia gazeto, aliĝanton al nia federacio; ni bezonas de vi monon por subteni nian organizaĵon. Se vi ne povas bileton por cent aŭ mil pesetoj, sendu bileton por 25 aŭ 50 pesetoj; sed, ĉiokaze, se vi simpatias al K. E. F. kaj al K. E. kaj al nia fervoro kaj ofero por daŭrigi ilian ekziston kaj agadon, respondu al ni, helpu nin!

Delfí DALMAU
Prez. de K. E. F.

Ramono de Montjuic

de Josep Pla

La tragedia morto de mia amiko Ramono, urbano el la norda deklivo de monto Montjuic — tiu apud Poble Sec (1) — plenigis min de malĝojo kaj rememorigis al mi certan epokon de mia vivo. Ramono, la mortinto, posedis malgrandan parkon de amuzaĵoj konsistantan el karuselo kaj barako kun pim pam pum (2). Somere la parko funkciadis kaj vintre la magia potenco de transformado de la posedanto, faris el la parko salonon de posttagmeza balo. La tuta instrumentaro okupis malhelan fundon de korto en unu el la stratoj de Poble Sec, kiuj grimpas sur la monton.

Ramono estis dimanĉa amiko. Viintre, tiuepoke, post tagmanĝo, li iris preskaŭ ĉiun dimanĉon en la suburbon. Poble Sec, je tiu horo, estis plena de terspacoj de silento kaj de grandaj makuloj de varmeta suno kaj odo-

(1) Nomo de kvartalo en Barcelona.

(2) Vicstarantaj marionetoj, kiujn oni renversas per pilkoj.

ris oranĝojn. Iafoje oni aŭdis post stratangulo bruadon de infanoj. La drinkejoj ŝajnis zumanta abelaro pro la peza sonado de la gitaroj. La ludanto, montrante ruĝan ŝtrumpeton, kun cigaredo ĉe la orelo, harfrizo kunrulita kiel vaflo sur la frunto, sin ĉirkaŭigis de rondo de la buŝoj duonmalfermitaj de la servistinoj.

Mi rememoras, kvazaŭ tio okazus nun, la voĉon de kantoro de maljuna blindulo kun barbo, tre alta, kiu iradis tra Poble Sec kantante la kantaĵon pri la ŝippereo de «Valbanera» (3). La najbaroj elfris sur la balkonon por aŭdi lin, la virinoj en subjupoj, la viroj en la flaveca magazena robo. Kiam la blindulo iris preter la drinkejon li piedpremis la arakisajn ŝelojn kaj ĉar tiu bruado certe al li ne plaĉis, li saltadis kiel birdo por transiri rapide. Ĉe la pordo de la drinkejoj ĉiam staris iu laboristo juna, oblikva figuro, kun la gladita blua vestaĵo, la grandviziera ĉapo iom flanken, dianto ĉe la orelo, indiferenta, kun iom da koka krueleco ĉe la lipoj. Tie estis ankaŭ vicoj de kastilaj knabinoj, kun pomkoloraj vizaĝoj, kun nigraj gladitaj haroj, akvumitaj kaj ondigitaj. Tiuj knabinoj iafoje ekpuŝis la malgrandajn soldatojn, ĉifitajn kaj platinazajn, kiuj mangadis oranĝojn kaj arakisajn ŝelojn.

Oni renkontis multajn kriplulojn kaj almozulojn kaj ialoke ili starigis kvazaŭ barikadon per la lambastonoj, la torditaj ostoj, la bastonoj kaj la aliaj instrumentoj de la almozuloj.

Ni laŭiris la ŝoseon de Montjuic, faris ĉirkaŭpromenon tra la vojeto ĉirkaŭanta la glacison, sidigis por vidi la ĉielon, kiu estis blanka de nuboj kaj havis pecojn duone blujajn, duone verdajn, duone rozkolorajn kaj poste kun timiana trunketo ĉe la lipoj, kun la koro kaj kapo ie ajn, kun enposigitaj manoj, irante tra la vojo de la unua parko de Montjuic ni atingis la malsupron de la monto, kaj ofte ni ĵetis enrigardon en la posttagmezan balon de la malfeliĉa Ramono.

Ni eniris tien kun certa antaŭgardo ĉar la interna aero, tre densa, deturnigis la vizaĝon kaj la lumo estis duba. Kiam la okuloj al kutimiĝis al ĝi, oni vidis en la mezo de la budo, kvadratan kioskon konsistantan el kvar stangoj, ĉirkaŭatan de kokineja metalteksaĵo. Interne de tiu kaĝo staranta en tia fuma maro, estis tri muzikistoj iom nebulaj alkroĉigantaj al siaj instrumentoj kvazaŭ al savotabulo. La gasa lumo rebriligis de la orumita metalo de *fiskorno* funebran reflektan. Ĉe la fundo oni vidis en atmosfero de vesperiĝa rulkurteno, la tegitajn karuselajn ĉevaletojn. Inter tiu grandega amaso kaj la velo de la velsalono estis granda fendo tra kiu oni vidis la stelojn.

Kiam la muzikistoj ne blovadis, en la velsalono estis densa murmuro. Iafoje el tiu granda svarmado ĉokoladkolora je la hispana maniero, pafaŭdiĝis ekkrio de iu fraŭlino kvazaŭ risorto estus elsaltinta ĉe ŝi. La infa-

(3) Subakviĝinta ŝipo, kiu pereigis ĉiujn pasaĝerojn.

noj ludis kaŝludon inter la kruroj de la gedancantoj kaj iafoje tri aŭ kvar ruliĝis sur la planko kvazaŭ bulo. Ĉiam sidis sur la seĝoj iu patrino mamnutranta sian filon. La koloro senviva, delikateca, prilaborita, plena de ŝiraĵoj de tiuj patrinoj, en tiu lumo, pensigis min, mi ne scias kial, pri la pentraĵoj de Sislez.

Ramono portadis ĉiam ĉe la mano kanon per kiu li gradigis la gasbeĵojn kaj formetis de ili la meĉpendaĵojn. Li malaperadis kvazaŭ angilo, li estis ĉie, kriadis al la muzikistoj, klarigadis dubojn, cirkuligis la homamasojn starantan ĉe la pordo.

La muziko anstataŭ soni, iafoje ĝemis, iafoje blekis. Tio estis biologia muziko, kiu atingis la fundon de nia interno. Kiam ĝi ekludis formiĝis ĉirkaŭ la kaĝo homa ringo, dika, diverskolora, ŝanĝiĝanta kvazaŭ ĝi bolus. La tagojn de granda festo altiĝis super la kapo de la homamaso la plumajo de iu soldato, kaj tio ŝajnis la tenilo de la ringo. La gaslanternoj, pro la polvo, ruĝiĝis, la atmosfero estis polvaĵo kaj la aero pleniĝis de malgrandaj pusaj aknoj.

Ramono estis malgranda homo, malgrasa, kalva, kun brovoj harriĉaj kaj larĝaj. Li portis gladitan kolumon el gumo kaj rondajn manumojn el celuloido. Oni vidis ke la iluzio de tiu homo estus fariĝi duonartisto ĉar li permesis al si la kreskon de la ungoj, diris la aferojn senpripense kaj havis certajn inklinojn al dandismo: ekzemple li estis ŝatanto de la fantazia veŝto. Tiu ĉi tuta fluo de la spirita vivo de Ramono finiĝis ĉe lia pasio fiŝkapti per kano ĉe la rifaro, kio mirigis lin.

Ramono estis homa haŭtmalplenaĵo, kiu kutimis kaŝi sub konvena ŝajno sian grandegan mallaborem. En la fundo li estis tio, kion la bonaj verkistoj nomas nekrompenito. Li trovis, ke tio estas la elpruvo de lia supereco, ekzemple, havi okupon, tiun de la balo, la tagon, kiam ĉiuj festas.

Ramono loĝis en la karuselo. En la turbo li havis la kuirejon. En la ventro de unu el la kartonaj ĉevaloj, kiuj leviĝas kaj malleviĝas, li havis la manĝaĵojn. Li pendigis la vestaĵojn ĉe la trumpetoj de la nimfoj de la ventorgeno. Ĉe la movseĝo ornamita per rozoj—tiu seĝo, kiun ĉe la karuseloj uzas la patrinoj de la infanoj—li akceptis la publikon. En tiu kvazaŭ ronda kavaĵo, kiu troviĝas inter la ŝakso kaj ĉirkaŭa lignaĵaro, kiu turniĝas, li havis kvar kestojn malgrandajn kaj mizerajn kun kvar ŝuoj malnovaj kaj kelkajn kanojn por fiŝkapti.

Kio estis plej originala, tio estis la dormoĉambro: Ramono kaŝiĝis en la blovilon de la orgeno de la karuselo. La blovilo estis fiksita al la karuselo pere de dentradaro kaj turnilo. Kiam la karuselo turniĝadis la blovilo ŝveliĝis kaj malŝveliĝis. La blovilo havis formon de senkapigita piramido kiam ĝi estis plena de vento, ĝi estis kvazaŭ buŝo de rano kun fera akso vindita per ledo kaj ĝi moviĝis horizontale ĉe la posta flanko de la friso de la nimfoj kaj dancistinoj, kiuj havas orumitan trumpeton el kartono ĉe la buŝo kaj ŝvelintajn vangojn.

Mi rememoras ke certan tagon mi komprenigis al Ramono la danĝeron, kiun prezentis dormi en tiu kaŝejo.

— Iam la karuselo, oni ne scios kiel, komencos turniĝi, la blovilo kun-premiĝos kaj vi mortos ovaĵigita. Sed feliĉe, mi diris al li ridante, dum vi estos gladata kiel pantalonon, sonoros ĉiuj senagordaj trumpetoj de la nim-foj kaj dancistinoj.

— Tio estas morto ne malagrabla - li diris kun la infaneca vanteco, kiun sentas ĉiuj artistoj, kiam oni parolas al ili pri iliaj strangajoj, gratante al si per la longa flava ungo de la malgranda fingro la verukojn de la frunto kaj la arbaran densecon de la brovoj.

Kiam mi sciigis pri la morto de Ramono, mi iris al la parko de amuza-ĵoj. Mi eniris en la legomejon. Tie ne estis ia vivanto. Mi jam ekforiris kiam mi vidis, ke venas virino kun sako da paperoj sur la dorso, kun oranĝo ĉe la mano.

Hieraŭ oni enterigis lin - diris la virino. — Oni eltiris lin mortinta el la blovilo...

— Kaj de kio li mortis?

— Neniu ĝin scias. Antaŭhieraŭ li ankoraŭ iris al la rifaro kaj hodiaŭ jam paco al lia cindro.

— Ĉu vi estas el la kvartalo? — mi demandis al la virino.

— Jes, kial?

— Ĉu la najbaroj ne aŭdis la bruon de la trumpetoj de la karuselo la nokton, en kiu li mortis?

— Ŝajnas al mi, ke mi ion aŭdis pri tio... ĉu vi estas policano?

Mallonga paŭzo. Poste,

— Ĉu sinjoro Ramono havis malamikojn?

— Mi ne scias, sed, kiu scias!

— Eble iu el la rifaro, ĉu vi ne opinias? — mi diris por diri ion.

— Li estis malsukcesinto — diris la virino sencece: — Prezentu al vi ke en la kestoj eĉ paperpecon oni ne trovis.

— Vi kolektas paperojn sur la stratoj, ĉu ne? — mi diris ne levante la kapon.

— Jes, sinjoro, kial?

Alia mallonga paŭzo. Per mia maldika bastono kun tuberoj mi disŝutas iom da tero kaj per la ferpinto mi tuŝas ŝtonon blankan kaj puran.

Kaj ĉe la enterigo, ĉu estis multe da publiko? — mi diris distrita.

La virino ekrigardis min, ŝiaj trajtoj malligiĝis, ne povis sin deteni de rido kaj poste komencis senŝeligi la oranĝon.

Mi rigardis la virinon iom ŝanceliĝe. Mi rimarkis, ke mi celis anseron kaj trafis aeron. Mi pensis pri la lasta enterigo, pri kiu oni diris al mi, ke ĝi estis tre ĉeestata. Mi diris al ŝi:

— Pardonu.

Kaj jen paŝon post paŝo mi eliris sur la straton,

El la kataluna lingvo trad.

S. ALBERICH JOFRE

La Legendo de l'Edelvejso

En la mistera Nordo, en la tempo kiam la diaĵoj ne hontis vivi en la najbarajo de la humila homo, iam naskiĝis princineto, kiu ricevis la dolĉan nomon, Edelvejso.

Ŝi estis filino de la dio Frosto kaj de blondhara knabino. Ŝi kreskis en belo kaj bono, kaj kiam ŝi estis deksesjara, ŝi estis la plej bela knabino el la tuta Nordo.

Longaj, helblondaj haroj grandamase kovris ŝiajn ŝultrojn kaj dorson per larĝaj kaj moviĝemaj ondoj. Grizaj okuloj, dolĉaj kiel veluro, lumigis lioblankan vizaĝon.

Ŝi estis ĉiam vestita per blankaj vualoj, kiujn la vento senĉese flirtigis.

Malvarmon ŝi ne devis timi, ĉar ŝi estis duondiino, kaj ŝi do, duonnuda, gracia kiel ebura statueto, kuris kaj dancis tra neĝo kaj vento.

Neniu ankoraŭ sukcesis ŝin alproksimiĝi, ĉar, lerta kaj rapida, ŝi ĉiam malaperis en plej neatingeblajn abismojn, aŭ en plej densajn arbarojn.

Tie ŝi sin sentis kvietaj, kaj ŝi babilis kun siaj malnovaj amikoj, la maljunaj abioj, kies foliaro tremetis pro amo al la filineto de Frosto.

Ofte Edelvejso surgrimpis plej altajn montojn, kaj la ĉamoj kun akvumitaj okuloj timeme kaj mire rigardis tiun blankan aperaĵon, kiu tiel facilmove saltis sur plej krutajn altaĵojn.

Kaj en la malproksimeco, iu hakisto aŭ ĉasisto timigite krucosignis, ĉar per blankaj vualoj ankaŭ sin vestis la diino Nebulo, kiu blindiĝas la homojn kaj ilin kondukas sur erarajn vojojn, ĝis fine ili mortas pro malvarmo kaj malsato.

Iun tagon, nigrokula knabo el la varma Sudo alvenis en la lando de neĝo kaj frosto.

Mire li rigardis ĉirkaŭ si tiun naturon tiel diferencon de tiu, en kiu li ĉiam vivis.

Li ludis per la neĝo lilia, li promenis inter la malhelaj abioj kie regas eterna silento, kaj lia animo pleniĝis per la lin ĉirkaŭanta poezio.

Iam dum siaj vagadoj, li haltis apud glaciĝinta lago. Neĝeroj silente kaj malpeze falis, kaj la vento sola, per sia malgaja siblado, rompis la pezan silenton. Malĝojo ekkaptis la knabon, kaj surpremis lin kiel plumba mitro. Li sentis sin tiel laca! Liaj okuloj fermiĝis kaj li songis pri ĝojo, suno kaj varmece. Li songis pri la bluaj akvoj kiujn dolĉa venteto karesas, pri la floroj bonodoraj sub ĉielo lazura, pri belaj knabinoj kiuj dancas kaj kantas. Lin lulas la kantoj, lin ebriigas la parfumoj, lin karesas la venteto... Li volas sin levi, sed li ne povas...

Neĝo jam falis en densaj eroj, kaj la revanta junulo nenion rimarkis. Li revivis multajn aĵojn el sia infaneco, pri kiuj li neniam plu pensis. Estis anguleto en lia ĝardeno, kie li iam trovis mortintan papilion; poste, vizaĝo de knabineto, kiun li foje vidis, kaj kiu jam de longe mortis. Li pli kaj pli en-

profundiĝis en tiu duona dormo, kiam subite dolĉa voĉo lin diris: "Ne dormu, amiko. Dormi en neĝo nepre kondukas al morto!"

La junulo mire levis la kapon. Suno, floroj kaj revoj foriĝis fulmorapide, Lilia aperaĵo staris en blanka pejzaĝo, kaj la knabo, ĝin vidante, profunde emociiĝis.

Kiam Edelvejso sentis fiksatajn sur ŝi la nigrajn okulojn de la fremdulo, ŝi rugiĝis kaj volis forkuri. Sed la junulo ŝin tĉel malgaje rigardis, ke ŝia virina koro kompatis lin. Ŝi restis. Ili rigardis unu la alian longe kaj silente, kaj ili adiaŭis ĉar la diino Nokto jam eketendis siajn malhelajn vualojn.

La du infanoj revenis la sekvantajn tagojn, kaj amo senlima baldaŭ enradikiĝis en iliaj koroj.

La dio Vintro fine tion rimarkis, kaj li ekkoleregis. Li fariĝis ankoraŭ pli malmilda ol kutime. Liaj okuloj eligis fulmojn, kaj liaj fortikaj brakoj elradikigis kelkajn maljunajn abiojn, kvazaŭ ili nur estus kanoj. Vento de teruro skuegis l' arbaron en kiu ekregis timo kaj angoro.

Vintro tiel furiozis, ĉar li amis Edelvejson, kiun Frosto al li promesis kiel edzinon.

La knabino nenion sciis pri tio, kaj ŝi kviete kaj dolĉe sin lasis luli de la amo. La kisoj de l'amato blindigis ŝin, kaj ŝi tute ne estis rimarkinta la antaŭsignojn de la kolero de Vintro.

Iun tagon, ŝi ne renkontis sian amaton ĉe la kutima loko. Ŝi atendis, ŝi atendadis, sed neniu venis. Tiam ŝia koro maltrankviliĝis kaj kun teruro, ŝi rimarkis en la malproksimeco la perfidajn vualojn de Nebulo, kiuj certe erarigis la amaton. Ŝi tien volis kuri, sed bruo de galopego altiris ŝian atenton.

Blankaj ĉevaloj, ŝvitantaj kaj fumantaj pro freneza kurado, glitante haltis apud ŝi, kaj Vintro, blekante pro kolero saltis al ŝi el sia glitilo.

"Vi, knabinaĉo, perfidis min por ami sentaŭgulon", diris li. "Mi min venĝos! Ploru, velurecaj okuloj, ploru sangajn larmojn, ĉar vian karulon vi neniam plu vidos. Kaj estos pro vi, ke li mortos. Estos vi, kiu lin altiros al la lando de forgeso, de kie oni neniam plu revenas. Vi iĝos humila kreskaĵo kaj vi kreskos tie, kie homa mano malfacile vin povos tuŝi. Kaj vi, kiu malŝatis morton, por ĝi vi laboros altirante viktimojn per via fatala ĉarmo."

Kaj li tuŝis Edelvejson per sia fingro, kaj la bela knabino senmoviĝis. Ŝi, ĥio teruro! sekiĝante kuntiriĝis, kaj jen, ĉe la rando de l' abismo staris malgranda kreskaĵo kun veluraj, blankaj floretoj.

Tiam Vintro foriris, laŭte ridegante, kaj lia rido enhavis tiom da minacoj, ke ĉio tremis en la ĉirkaŭaĵoj.

Dume, Nebulo ne rimarkite direktiĝis al la profundegaĵo, altirante kun si la malkvietan junulon. Kiam li alvenis ĉe la randaĵo, li rekonis la lokon, kie li kutime trovas sian amatinon, sed li vane rigardis kaj vokis. Neniu venis. Subite io altiris lian atenton. Mire li rimarkis la floretojn, kiujn li neniam antaŭe tie vidis, kaj ideo ŝprucis en lia cerbo. "Mi ilin deŝiros por ŝi," li pensis. "Estos la unuaj floroj, kiujn ŝi estos ricevinta de mi."

Li kliniĝis, tuŝis la florojn, sed glitis kaj falis en l' abismon, dum terurkriego disŝiris l'aeron. La floreto iom tremis, kaj la peza silento regis ree en la lando de Frosto kaj Neĝo...

De post tiu tempo, multajn viktimojn altiris la ĉarmo de Edelvejs, efektivigante la antaŭdiron de la senkompata dio, en kies koro pardono kaj forgeso ne trovis lokon...

Originale verkis,
LUCETTE FAES

Premiita en la XIII-aj F. L.

La Tineo

Fablo

«Ho — estas vere flugilhirtige», diras la malgranda blonda tineidino, kaj ĝi efektive hirtigas siajnflugilojn.

«Ĉu vi havas kapdoloron?» zorgeme demandas la tineo patrino, «jes, jen la rezulto, kiam la knabinoj tro multe studadas».

La malgranda tineido estas konsiderata kiel ege instruita. La tutan someron ĝi loĝadis en pelto de profesoro kaj de tiam ĝi estas vokata «fraŭlino doktorino».

Ĝi ja estas tre ekscitita kaj enspiras la aeron tiel konvulsie, kvazaŭ ĝi estas venenigita de naftalino — kaj nur post kelka tempo ĝi kapablas paroli. Jen la kaŭzo: Sur statistika manlibro, kiun la profesoro estas forgesinta en sia pelto, ĝi ekkonatiĝis kun librovermo. Kaj tiu ĉi legis al ĝi, ke kvindek procentoj de ĉiuj tineoj pereas pro tio, ke ili flugas en la lumon.

«Ne, kiel terure: Oni pripensu, kvindek procentoj. Kiel tio do povas okazi? Ĝi ne povas esti vera.»

La patrino ĉagrene kapjesas: «Jes, infano, tio povas esti ĝusta. Dek kvin mil el miaj onklinoj mortis tiamaniere, dumil el miaj fratinoj kaj ankaŭ mia unua amanto, ĉarmega noktopapilio, terure pereis pro petrola lampo».

La malgranda tineido senhelpe kaj senkonsole fiksigardas sian patrinon. «Sed kial do tiom multaj flugas en la lumon, kvankam ili scias, ke tio estas nepre danĝera? «Povas ja efektive ne esti plezuro bruliĝi?»

La patrino ĝeme respondas: «Infano mia, vi jam ne vidis la lumon.»

«Ne, certe ne», moke rediras la tineido, «sed ĉar mi nun scias, kiel danĝere estas flugi en ĝin, mi certe evitos fari tion.»

Pripenseme ĝi mordetas laŭan ganton, fine ĝi decide kaj fiere diras: «Mi estas konvinkita, ke vi en via malmoda intenco, kaŝi la danĝeron, ne sufiĉe atentigis pri la malutileco de la lumo. Certe ne — ĉar kiel prudenta tineo tamen povus enflugi ĝin?»

«Vi ne konas la lumon», ree ĝemas la patrino.

«Kiel malprogresema do estas panjo», kompateme pensas la tineido. Kaj laŭte ĝi diras: «Tiamaniere nepre ne devas daŭri — io devas okazi. Oni devas klarigi la aferon, kaj precipe al la junaj tineoj. Oni devas disdoni broŝurojn, — oni devas kunvenigi la tinearon, oni devas fari paroladojn. Ĉiu tineo devas scii, kiel insekto kaj kiel tineo, kiu danĝero minacas ĝin.»

«Ekzaltita fraŭlino», murmuris la librovermo, «tenu viajn flugilojn for de aferoj, kiujn vi ne komprenas.» Li estas apartulo kaj principe ne povas toleri studentajn virinojn.

La kunveno fariĝas grandioza.

Estis la tempo de la ĝenerala purigado. Ĉiuj vestaĵoj kaj tapiŝoj estis batataj, tial elvenis ne nur la tineoj el paltoj kaj peltoj, sed ankaŭ tiuj el kurtenoj kaj tapiŝoj. Eĉ tre distingita tineo familio ĉeestas, kiu depost generacioj en nobla izoleco loĝadis en damasta sofo. Kaj kiel fremdaj gastoj kelke da elegantaj noktpapilioj alvenis, kaj el najbara monaĥinejo prezentigis centoj da «monaĥinoj» (nonoj).

La malgranda blonda tineido paroladas entuziasmige.

«Tio ja pruvas, ke ĝi ne vane sidadis en pelto de profesoro», fiere diras ĝia patrino, «kaj tamen ĝi estas tiel modesta.»

«Ni rompu kun la malmoderna kutimo kaŝi la danĝeron», daŭradas la kuraĝa tineido. «Ne, ni malkaŝe rigardu en ĝian vizaĝon — kaj antaŭ ĉio ni klarigu pri ĝi la junularon, ni diru al niaj filoj ke estas danĝere flugi en la lumon — ni malfermu la okulojn de niaj filinoj jes, ni montru al ili la danĝeron!»

Ĉiuj estas entuziasmitaj.

«Vere senantaŭjuĝa kapo — efektive moderna tineo», oni flustras en la orelon de sia najbaro.

«Ni akceptu novan principon por la traktado de tiu gravega problemo. Ni montru la danĝeron — ni serĉu la lumon», krias la malgranda blondulino en plej alta ekstazo, «kiam hodiaŭ vespere sur la balkono brulos la lampo, ni kunvenos sub ĝi denove kaj en la brilo de tiu lampo ni ĵuros, neniam — neniam flugi en la lumon!»

La tineoj brue aplaŭdegas kaj tuj oni fondas novan societeton. «Por ĉesigi la flugadon en la lumon», kaj la malgranda tineido estas elektata unua prezidanto, kaj ĉiuj ceteraj fariĝas honoraj membroj, ĉar neniu volas pagi kotizon.

«Ne, vere, tiom da tineoj mi ĝis nun neniam forbalais», diris la ĉambristino, kiam ŝi, la sekvantan matenon ordigis la balkonon.

La tuta balkono estis supersemita de mortintaj, forbrulitaj tineoj. Bedaŭrinde ili estis tute karboniĝintaj, alimaniere oni povus vidi, ke ĉiuj portis la societatan insignon sur la maldekstra flugilo.

Plej antaŭe kuŝis la malgranda blonda tineido — la brila paroladistino, ĉar ĝi estis la unua kiu flugis en la lumon.

JAKOBO SCHMID

«Strofoj por Toska»

(Kvin am-poemetoj)

I

Kun vi, kun vi —
 Ho ter' feliĉa!
 Pro am' kaj pasi'
 Sentigas pli riĉa
 Ia kor', ol mi havus monan trezoron. —
 Vi donas al vivo la rozan koloron!

Sen vi, sen vi —
 Sorto malĝoja
 Sopira ekkri',
 Plendo milfoja
 Kreskas ĉielen el kor' malfeliĉa — —
 Sen vi ĉiukaze mi estus malriĉa!

III

Venu,
 Adoratin',
 Ke mia anim'
 Vin benu

Karesu
 Sorĉe min,
 Ke neniam mi vin
 Forgesu!

II

Kiam vesperigas
 Kantas najtingal'
 Dolĉe en ĝardeno
 Apud akvofal'.
 Kiam vesperigas
 Kantas mia kor';
 Serĉas koron vian —
 Plena je dolor'.

Kiam vesperigas
 Venu, sinjorin',
 Apud akvofalo
 Kaj la najtingalo
 Tuj alvokos min!

IV

Meze de l'nokto
 Vekiĝis mi;
 Sendis radion
 De luno al vi.

Meze de l'nokto
 Vi songis je mi,
 Kiam vin tuŝis
 La luna radi',

Meze de l'nokto
 Niaj amsentaj
 Pensoj kunvenis
 Sur pontoj argentaj. . .

V

Ĉu ni volas ĉiam kune iri
 Tra la vivo kaj la tersufero,
 Esperante, ke la ammiŝtero
 Povu kontentecon al ni tiri?

Ĉiam estas ja feliĉo vera amo,
 Anstataŭigebla per nenio;
 Ĉar el kora amoharmonio
 Supreniĝas al Dieco brila flamo.

Jen la mia kor' ! — Donu la vian,
Ke mi gardu ĝin — luma ekzemplo
De la vera am' — en sankta templo,
Kie vi gardadu ankaŭ *mian!*

Originale verkis

HANS WINDISCH-SARTOWSKY

Premiita en la XIII I. F. L.

Floroj el fojno

K. Binkis.

Mi kolektos zorgoplene
ĉiujn florojn de herbej'
el falĉita fojn' matene
kaj internon de loĝej'
per florkronoj mi beligos.
Kiam venos li al kort',
mi per dolĉa flustra vort'
renkontinte lin haltigos
kaj ĉe mi eniri igos
por ripozi post labor' .
Kaj por tio, ke mi sciu,
ĉu li amas iom min,
se demandas li: por kiu
tiuj floroj, ho knabin'
floras kvazaŭ en ĝardeno
kaj odoras jen sen lim' ? —
mi rakontos nur pri jeno:
ke atendas mi je l' veno
de junul' el malproksim' ...
Kaj atentos kun sinteno
pri vizaĝa la esprim' ,
ĝis eldiros la mieno
liajn pensojn pri alveno.
Se la vangoj ruĝkoloraj
iĝos palaj dum moment' ,

se la lipoj, kvazaŭ floroj,
ektremetos pro turment' ,
kaj li pala, senespere,
kun klinita la vizaĝ'
adiaŭos sen kuraĝ' , —
ho, mi tiam premos vere
lin al brusto kun pasi'
kaj konfesos kun fervoro,
ke nur sola estas li
en animo kaj en koro;
ke la florojn antaŭ tago
el herbejo ĉe la lago
mi kolektis kun penad' ,
kaj ke estis tiu ago
por li sola, por amat' .
Sed se li kun ŝerĉpetolo
malatentos pri la senc'
kaj signifo de parolo, —
ho, jam tiam pri konsolo
ne plu estu la intenc' !
Kaj nek unu scios homo,
kial tiu flora ond'
jen plenigas per aromo
mian ĉambRon en la domo;
ne, neniu en tutmond' !

Trad. el litova

P. LAPIENÉ

Premiita ĉe la Floraj Ludoj 1927.

Bibliografio

(Ni recenzas verkojn duope ricevitajn)

KIEL MORTIS LA UNUAJ KRISTANOJ. — Per leterforma sendaĵo de Julio Flavio al Kajo Macero, formante broŝureton 32 - paĝan, 19 × 15, priskribas la aŭtoro J. Kraszewski kortuŝajn scenojn de la kristana vivo sub la Nerona imperio, teruran malliberejon kaj emociĝigan buĉadspektaklon de ĉiuklasaj romaj personoj, kies nevenkebla spirita elteno ĉe la turmentoj kaj multspeca martirigo, eĉ konvertigas la ekzekutistojn kaj antaŭvidigas la definitivan triumfon de Kristanismo.

Korekte tradukis tiun ĉi eliraĵon el la verko «Chretiënne». Em. Robert. Ĝi estas aĉetebla, je 1,50 fr. fr. ĉe «Espero Katolika» rue Vaugirard, 55, Paris-VI. — J. C. G. ptro.

LA ORIGINO DE LA RELIGIO. — Broŝuro 32-paĝa, 12 × 18, esperante verkita de Jos. Schmidt, eldonita de Societo «Sankta Mikaelo» en Paris.

En tiel malmultaj paĝoj la aŭtoro kondense pritraktas gravegan teologiaĵon, sed nur laŭ antropologia natura vidpunkto. Specialaj etnikaj esploradoj ĉe la Pigmeoj, kaj la «biogeneza fundamenta leĝo» de O. Hertwiz pretigas argumentojn konvinkajn pri la monoteista primitiva ideo de l'homo. Ĉiuj religievoluaj teorioj, — kiuj konsideras religion kiel nur subjektivan ideon, ne kiel faktan absolutan kaj pozitivan — kiel animismo, manismo, totemismo, fetiĉismo, magiismo k. c. restas historie nepruveblaj kaj science falsbazaj, ĉar monoteismo estis la unua diideo. La konceptoj de tiaj teorioj estas klare difinitaj en la teksto.

Ĝia legado estas rekomendinda al ĉiuj sciencistoj kaj al la amantoj de prireligiaj studoj. Esperanto estas uzata tute laŭfundamente kaj sen ia notinda preseraro. Kvar interesaj bildoj ilustras la tekston. Ĝi estas aĉetebla ĉe «Espero Katolika» rue Vaugirard, 55, Paris-VI, je 3 fr. fr. — J. C. G. ptro.

GREKAJ PAPIRUSOJ. — Kompilis kaj tradukis Dro. Julius Penndorf. Biblioteko Tutmonda n-oj 11-12. Eldonis Rudolf Mosse, Esperanto-Fako, Jerusalem strasse 46-49, Berlin S. W. 19. — 1927, 112 pĝ. 17 × 10 1/2. Prezo: 1 Rm.

Per la belega verketo la aŭtoro prezentas al ni tre interesajn dokumentojn el la antikva Egiptujo. Kiel valora kaj dankinda tasko estas tiu de la serĉantoj de la grekaj papirusoj, kiuj prezentas al la amantoj de la glora lando tre interesajn aspektojn, oni facile povas ĵuĝi legante la seriozan kolekton de Dr. Penndorf, al kiu ni ŝuldas pro lia merita tasko grandan dankon.

La diversaj dokumentoj, kiujn la aŭtoro de la nomita verketo havigas al ni lerte ordigitaj, evidentigas kian altan kulturnivelon atingis multajn jarojn antaŭ Kristo la loĝantoj de la bela Nilolando. La papirusoj parolas al ni pri la historio kaj moroj de la egiptoj, kies leĝojn kaj spiritajn esprimojn oni ja ne superas hodiaŭ post tiom multaj jarcentoj de konstanta progresado.

La kompilinto majstre regas la lingvon kaj tio donas plian belecon kaj valoron al la libro, kiu jam sen tio estas rekomendinda kaj plia sukceso de la eldonintoj. — Saljo

LA VOJAGHOJ KAJ AVENTUROJ DE BARONO MUNCHHAUSEN.—El la Angla tradukis J. D. Applebaum. Biblioteko Tutmonda n-oj 13-14. Eldonis Rudolf Mosse, Esperanto-Fako, Jerusalemer strasse 46-49, Berlin S. W. 19. 1927, 88 pĝ. $17 \times 10 \frac{1}{2}$, prezo: 1 Rm.

Tre malfacile oni povus trovi pli bonhumorajn rakontojn. De la komenco ĝis la fino de la libro, kies paĝojn vi turnas rapide pro la ĉiam kreskanta intereso, la eksterordinaraj aventuroj de la Barono prezentas al vi scenojn de granda komika senco, kiu ridigas vin eĉ kontraŭvole. Por ĉiu danĝera situacio la aventurulo havas rimarkindan solvon, kies neverŝajnecon vi komprenas sed kies spritecon vi admiras.

La tradukinto estas bone konata de la esperantistoj kiel stilisto kaj tio ŝparas al ni la laŭdon, kiun pro la nova verko meritas Sr. Applebaum.—Saljo.

JARLIBRO de la Lingva Komitato kaj de ĝia Akademio.—Eldonita de nia Oficiala Institucio. 1927, 32 pĝ. 16×12 . Mendojn sendu al Esperantista Centra Librejo, 51, rue de Clichy, Paris, 9. Prezo: 2 fr. fr.

La libro enhavas la regularon de la Lingva Komitato, tiun pri verkoj rekompencotaj de la Akademio, informojn pri la rilatoj inter la Akademio, kaj la Eksterakademia Sekcio por Scianca kaj Teknika Vortaro kaj adresaron de la membroj de la Lingva Komitato kun ceteraj informoj pri la lingvo, kiun ĉiu reprezentas ktp. Ĝi enhavas ankaŭ la Zamenhofan sistemon pri la landnomoj, pri kiu nia kara prezidanto, Prof. Cart, diras: Pri tiu ĉi demando ne riproĉu al mi mian insiston: Ĉar se ne respekti la individuan liberecon de la verkistoj sub ilia respondeco estus eraro, aliparte tamen en lingvaj demandoj, nepre devigaj estas, por la Oficilialaj Institucioj, la konsilioj de la Akademio kaj de la Lingva Komitato, kiuj restas fidelaj al la Zamenhofa sistemo.

MILIONOJ, KIUJ NUN VIVAS, NENIAM MORTOS.—El angla lingvo tradukita. Eldonis Garda Turo, Biblio —kaj Traktat— Societo, P. F. 15988, Baden, Argovio, Svisujo. 1927, 80 pĝ. $17 \frac{1}{2} \times 12$. Prezo: 2 respondkuponoj.

Se vi interesiĝas pri religiaj demandoj kaj aferoj, vi trovos en la broŝureto interesajn kritikojn, eble ĝustajn konsilojn, ktp. «Ĉiu kataklismo estis antaŭdirita de Kristo, la profeto antaŭvidis la lastan (oni krompenu lastan ĝis kiam oni regalos nin per nova) mondmiliton», kaj «plie la profeto pentras kun belaj vortoj, kiel la tero fariĝos oportuna loĝejo por la homo. La sovaĝejoj (tuta Eŭropo, ĉu ne?) kaj stepoj floros kiel rozo, kaj riveretoj ekfluos en dezertoj. La tero donos sian rikolton, kaj ĉio sur la tero laŭdos Dion pro la plenumo de liaj promesoj» Ĉu vere? Ni iom dubas.

Kelkaj idiotismoj, neologismoj kaj eraroj estas forigindaj en nova eldono.—Saljo.

DIBUK (Inter du mondoj) de S. An-ski.—Volumo 1 de Biblioteko Beletnistika. Eldonanto: J. Alfus, Al. Dembowskięo 10, Kraków XXII, Polujo

1927,90 pĝ. 18 × 13. El la juda lingvo tradukis Izrael Lejzerowicz. Prezo: 0,70 sv. fr. afrank.

El la antaŭparolo ni ĉerpas la jenajn paragrafojn: «Inter du mondoj,» jen kie vagadas la meditoj de piaj Hebreoj depost jarcentoj. «Dibuko,» laŭ la hebrea legendo, signifas malbonulon, kiu puniĝis ne trovi ripozon post sia morto, sed vagi en fremda korpo. Laŭ An-ski ĝi estas anima kunfandiĝo de mortinto kun sia «destinito» vivanta aŭ kunfandiĝo de du animoj de sin amantaj homoj post kiam ambaŭ ĉesis vivi. La ĉefa gvidmotivo en la teatraĵo ne estas simpla adoro al la ama problemo, tiel ofta ĉe ĉiutempaj poetoj. An-ski vivigas en «Dibuk» la senmortan ideon pri Justeco, pri kies potenco kaj regado super ĉio la hebrea nacio ĉiam tre forte kredis kaj kredas.

Ni ne trovus pli ĝustajn vortojn por respeguli la animon de la simpatia verketo, kiun faras pli leginda la korekta kaj flua traduko de Lejzorowicz.— Saljo.

LA EVANGELIO laŭ Sankta Marko.— Londono, 1927, 59 pĝ. 11 1/2 × 7 1/2. Havebla ĉe Esperanta Kolportista Asocio, 64, St. Thomas Road, Finsbury Park, London N. 4. Prezo: ne montrita.

LA INDIVIDUALISMA SOCIALISMO de Dro. A. Robertson.— Esperantigis Liber, 15 pĝ. 13 1/2 × 10 1/2. Havebla ĉe Rasa Virina Klubo, 1 bis, rue Coustures Saint-Gervais, Paris 111. Prezo: ne montrita.

GVIDFOLI) PRI DORDRECHT.— Senpage ricevebla de Gemeentebestuur, Dordrecht, Nederlando.

Pristeribo esperanta ilustrita de belaj fotografaĵoj sur luksa papero, ĝi estas broŝuro-allogilo por vizito al tiu altira holanda urbo tre antikva, interesa.— Dojo.

«INTERNACIONALSTENOGRAFIO», sistemo por ĉiuj lingvoj.— Gvidilo en Esperanto, de F. de Nunovski.— Eldonejo: Instituto de Internacionalsteno-grafio, Essen-Ruhr, Lübecker Strasse, 63. Germanujo,

Jen la bona didaktika libro internacia.

Stenografie la sistemo de F. de Kunovski vere estas klasebla inter la bonaj.

Ni do povas sincere rekomendi ĝin.— Dojo.

«UNIVERSALA ESPERANTISTIGILO» de Dro. Benson.— Prezo: 0.25 usona dolaro.— Benson School of Esperanto, Inc. Newark N. J.— U. S. A.

La kvina kaj la sesa broŝuroj de tiu bonega lernigilo de Esperanto jam aperis.

Okaze de la unua ni recenzis pri la metodo kaj diris kial ĝi estas tre rekomendinda kiel propagandilo kaj kiel lernigilo tutmonda por nia lingvo.

Ni bedaŭras ke ni ne konstatis faradon de la granda propagando kiun meritas la «Universala Esperantistigilo».— Dojo.

Diversaĵoj

Propaganda Kunveno. — En la sidejo de la Esperantista Grupo el la Ĥora Societo "La Lira" Coroleu 15 (S. A.) okazis la 30.^{an} de Julio publika kunveno en kiu paroladis elokvente pri Esperanto niaj pioniroj Sroj. Alberich, Grau, Dalmau kaj Valdepeñas. Kursoj de Esperanto estas komencitaj en la laborema societo. Sukceson ni deziras.

Esperantista klubo Palma. — Por festi la XXI.^{an} datrevenon de la Klubo okazis la 17.^{an} de Julio en hotelo "Ca's Català" festeno kiu hunvenigis 40 gesamideanojn el Palma de Mallorca. La prezidan lokon okupis la honora prezidanto de la Klubo, S-ro Narcis Bofill, S-ro Sebastià Crespi efektiva prezidanto kaj S-ro Miquel Arbona el la Grupo el Soller. Post la festeno parolis Sroj. Bofill, Arbona, Barceló, Massanet, Nicolau, Bordoy, Fuster kaj Piña kaj oni kantis la esperantistan himnon.

Poste en la sidejo de la Klubo okazis la disdono de la premioj de la literatura konkurso. Premiitoj estas S-roj A. Arbona, Noguera, Colom, Meneu kaj Nadal. La premiitaj verkoj estis legataj de siaj respektivaj aŭtoroj kaj kolektis aplaŭdojn. Poste oni malfermis la ekspozicion de esperantaj ĵurnaloj.

Vespere en Teatro Principal okazis literatura kaj muzika festo kiu estis ankaŭ sukceso por la Klubo Esperantista el Palma.

Akceptu la malnova Klubo niajn bondezirojn por longa vivo okaze de ĝia XXI^a datreveno.

Enciklopedia Akademio "Espero" estas la nomo de nova grupo lastatempe stariginta en Barcelona, str. Muntanya, 57, kaj kiu jam kalkulas en siaj vicoj pli ol cent propagandistojn, kiuj kun fervoro kaj entuziasmo laboras por la kulturo de la popolo kaj precipe por la diskonigo de nia lingvo. La 3 — an de la kuranta monato paroladis en la sidejo de la Akademio, antaŭ multnombra ĉeestantaro, nia amiko Jaume Grau Casas.

Ni deziras al niaj novaj kunbatalantoj plej grandan sukceson en iliaj entreprenoj.

Esperanto en Radio Barcelona. — Lastatempe paroladis antaŭ la mikrofono de la nomita stacio niaj amikoj Conrad Domènech, S. Alberich Jofre kaj pastro Joan Font Giralt. Ni estos tre dankaj al la aŭdintoj, se ili sendos gratulpoŝtkarton al Radio Barcelona, Casp, 12, Barcelona.

XL Jubileo de Esperanto. — "Paco kaj Amo", la ĉiam vigla Barcelona societo, organizis okaze de la XL Jubileo tre belan feston, kiu okazis la 7 — an de la kuranta monato en arbaro apud Sardanyola kaj kiun ĉeestis 125 personoj proksimume. La programo konsistis el diversaj atletaj konkursoj kaj literatura festo. Diversaj kamaradoj faris paroladojn pri la celo de la festo, inter aliaj parolis Cesar Gallego, Caralt, S. Alberich kaj Semo Roig.

Tio ĉi estas la milito

Franca societo de militkripluloj organizis feston profite de sia kaso «bonfaran feston» ni dirus ĉe ni. La programo estas ilustrita per tiu malloga kaj dolora bildo. La saman fotografajon, larĝe pligrandigitan, oni presis sur afiŝoj algluitaj en la Parizaj stratoj.

Estas eble ke la «Assotiation de Gueules Cassés» celis tuŝi la kompatemajn sentojn de la publiko en la vasta franca urbo. Sed ŝajnas al ni ke ĝi celis prefere malkvietigi ilin. Pli multe ol kompaton, ĝi celas terurigon. Tiu kapo, kies homajn trajtojn bombeksplodo forviŝis, estas la vera bildo de la milito. Antaŭ ĝi, oni sentas korpremon. - Ĉu ekzistas io en la mondo kio povas pravigi tiujn malfeliĉojn? oni al si demandas.

Egale estas ĉu la portreto de tiu homa ruinaĵo apartenas al malnova rancia soldato, aŭ al germana soldato. Egale estas ĉu la afiŝo estas gluita en la stratoj el Parizo, aŭ en tiuj el Berlino. Al ĉiulandaj homoj, kiuj ne havas malkompateman koron, tiu ĉi terura vizio kvazaŭ diras: - Atentu ja, vi kiuj estas ankoraŭ junaj, sanaj, kaj fortaj, vi kiuj eble ne hezitus denove cedi al armilaro la venĝon de la ofendoj kiujn vi supozas vundantaj vian patriotismon, atentu ja: tio ĉi estas la milito!

La bildo de tiu kriplulo, kiu estas reproduktita laŭ miloj da ekzempleroj, estas malagrabla, estas malkvietiga, tremiganta pro naŭzeco; sed ĝi estas saniga. Pli konvene ol forturni la okulojn kaj ne voli ĝin rigardi, estas, eble, longe ĝin rigardadi, dirante al si, ĝis plena konvinko, ke tio ĉi estas ja la milito.

(Kataluna artikolo aperinta en la ĵurnalo «La Publicitat»)

Nekrologo

Nia malnova federaciano, Dro. Segimond Cucurull, kiu, malgraŭ la juna aĝo montrigis tre lerta kuracisto, mortis. Lia karaktero altiris ĉiun post la unua renkontiĝo kaj tio faris, ke oni estimis lin ĉie kaj ĉiam. Ni perdis amikon kaj fervoran defendanton de nia ideo. Al liaj familianoj ni devas esprimi nian kondolencon plej sinceran.

Tiu ĉi numero de «Kataluna Esperantisto» estas submetita al la militista cenzuro.

Bonstila, belilustrita, riĉaspekta kaj diversenhava estas la sola
teknika gazeto

Internacia RADIO-REVUO

Organo de la Internacia Radio-Asocio.

KONSTANTAJ FAKOJ:

Mi konstruas — Paŝo post Paŝo (originala popularigata teorio de Radio) — Radiohumoro — Internacia Radio-Vivo — Tra la Radio-Gazetaro — Esperanto por radio, Radio per Esperanto — Internacia Radio-Asocio k. a.

PREMIO POR ĈIUJ ABONANTOJ:

KOLORTABELO DE 99 SKEMOJ
KONKURSO KUN MULTNOMBRAJ PREMIOJ
(i. a. kompleta radio-ricevilo, lutilaro kaj multaj radiaĵoj).

ABONPREZO (por 12 N.^o N.^o) UNU DOLARO aŭ egalval. en nacia mono
Petu de la eldonejo la tabelon de FAVORAJ PREZOJ, de
naciaj AGENTEJOJ kaj la kondiĉojn de KONKURSO.

Ĉefredaktoro: D-ro Pierre Corret.

Redaktoro: Ing. E. Aisberg.

ELDONEJO: ETIENNE CHIRON. 40, rue de Seine. PARIS-VI

FULLES DE PROPAGANDA

D'ESPERANTO

A dues pessetes el centenar podeu ad-
quirir les fulles de propaganda publi-
cades per la Barcelona Esperanto-So-
cieto. Text en català, arguments de
gran força convincent, útils a tot bon
propagandista.

Dirigi les comandes a

Barcelona Esperanto - Societo

Bretón de los Herreros, 18, 1.er, 1.^a

BARCELONA

"Kataluna Esperantisto"

ĈIUMONATA 16-PAĜA GAZETO
OFICIALA ORGANO

DE LA

Internaciaj Floraj Ludoj

Plej bonaj verkaĵoj de plej bonaj
aŭtoroj ĉieaj.

Tradicie tre bona laŭ stilo kaj preso.

Jarabono: 6 svisaj frankoj aŭ 1'50 usonaj
dolaroj aŭ egalvaloro efektivebla en
Barcelona.

Adr.: Carrer València, 245-Barcelona

Ĉiuj gazetoj kiuj bonvolos represi nian anon-
con, rajtos similan pri si, por kio bonvolu sendi
tekston publikigotan.

Estatuts de la Federació Catalana d'Esperantistes

Article primer. — Amb el nom de «Federació Catalana d'Esperantistes» hom constitueix una federació d'esperantistes en terres de llengua catalana.

Art. segon. — L'objecte de la «F. C. d'E.» és la unió de tots els esperantistes en terres de llengua catalana per a la divulgació i propaganda de l'Esperanto, pels fins de la representació aconsellada en la reunió general del V Congrés Internacional d'Esperanto celebrat a Barcelona, per a complimentar tots els acords i resolucions que afecten els esperantistes com a col·lectivitat, emanats dels Congressos Internacionals o dels nuclis directores de la llengua del Dr. Zamenhof.

Art. tercer. — Per al millor compliment de l'article anterior, la «F. C. d'E.» publicarà una revista, l'organització de la qual serà determinada per un reglament especial interior publicat pel cos de redacció i prèvia acceptació del Comitè Directiu. El preu de l'abonament a la revista serà de sis pessetes anyals.

Art. quart. — La «F. C. d'E.» constarà de membres associats i de membres isolats; els primers seran federats per mitjà de l'entitat a la qual pertanyen i els altres directament i en caràcter particular.

Els diversos organismes pertanyents a la «F. C. d'E.» contribuiran al seu sosteniment amb la quota quadrimestral, pagada a la bestreta, de 0'40 ptes. almenys per cada soci i els individuals amb una quota mínima de 3'50 ptes. anuals, també pagada a la bestreta.

Art. cinquè. — La «F. C. d'E.» serà regida per un Comitè Directiu, renovable cada any, compost de President, Vice-president, Secretari, Vice-secretari, Comptador, Caixer, Administrador i quatre Vocals.

Art. sisè. — El Comitè de la «F. C. d'E.» convocarà almenys una vegada a l'any, en diferents localitats, durant la primavera i en dia festiu, tots els seus federats, en Assemblea o Congrés general, en el qual, prèvia ordre del dia, hom donarà compte als assistents dels treballs i gestions acomplerts pel referit Comitè Directiu durant el seu exercici, hom acordarà el lloc on deurà celebrar-se el vinent Congrés o Assemblea, hom nomenarà els individus que deuran constituir el Comitè el pròxim exercici, i hom discutirà les proposicions que hagin estat presentades abans de la sortida del número de la revista anunciant el Congrés o Assemblea, i anunciades en l'ordre del dia.

Art. setè. — El Comitè serà facultat per a crear les seccions que cregui més convenients per a la prosperitat de la «F. C. d'E.» i de l'Esperanto, les juntes de les quals seran renovades per cada Comitè de bell nou elegit.

Serà president nat de cada secció un individu del Comitè designat pel mateix.

Art. vuitè. — Tots els esperantistes pertanyents a organitzacions federades tindran veu i vot en les Assemblees anuals, però el seu vot serà delegable al president d'un grup o una altra persona qualificada, prèvia la presentació dels corresponents carnets de soci.

Art. novè. — Tots els acords de les Assemblees o Congressos seran presos per majoria absoluta de vots dels socis assistents. Les esmenes que puguin presentar-se a aquest reglament deurán ésser presentades amb la deguda antelació per tal d'incloure-les en l'ordre del dia i publicades en la seva totalitat, puix que només podran ésser discutides i aprovades en les Assemblees o Congressos generals.

Art. desè. — La llengua oficial de la «F. C. d'E.» serà l'Esperanto, podent també emprar-se la catalana en les Assemblees.

Art. onzè. — Aquesta «F. C. d'E.» podrà actuar mentre compti amb dues col·lectivitats organitzades o trenta membres isolats. En cas de dissolució, previ acord d'ella, l'actiu existent serà lliurat al caixer de la Representació Constant de les Societats Nacionals Esperantistes.

Art. transitori. — La «F. C. d'E.» serà domiciliada a Barcelona, carrer València, 245.